

ธรรมานุศาสตร์

เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและส่งเสริมให้กำลังพล ทอ. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

ไม่คบคนพาล

ผู้หวังความก้าวหน้าในชีวิต ชั้นแรกสุดจะต้องรู้จักเลือกคบหาสมาคม ไม่คบหาคนพาล คบหาแต่บัณฑิต

คนพาล คือคนที่มีใจขุ่นมัวเป็นปกติ เป็นผลให้มีความเห็นผิด ยึดถือค่านิยมผิด ๆ และมีวินิจฉัยเสีย คือไม่รู้ว่ทำอะไรดี อะไรชั่ว อะไรควร อะไรไม่ควร เช่น บัณฑิตเห็นว่า “เหล่า” เป็นของไม่ดี ทำให้ขาดสติ นำความเสื่อมมาให้หน้านักการ แต่คนพาลกลับเห็นว่า “เหล่า” เป็นของประเสริฐ เป็นเครื่องกระชับมิตร หรือบัณฑิตเห็นว่า “การเล่นไพ่” เป็นอบายมุข เป็นปากทาง หรือเป็นสัญลักษณ์แห่งความฉิบหาย แต่คนพาลกลับเห็นว่า “การเล่นไพ่” เป็นสิ่งดี ทำให้เพลิดเพลิน เป็นการฝึกสมองข้อมิวิชาคำนวณ ดังนี้ เป็นต้น

คนพาลเป็นคนเหมือนกับเรา คือมีร่างกายประกอบด้วยเลือดเนื้อเช่นเดียวกับเรา และอาจมีความสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกับเราก็ได้ เช่น เป็นญาติพี่น้อง สามิภรรยา ครูอาจารย์ ฯลฯ อาจเป็นผู้มีการศึกษาสูง อาจมีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง อาจมีสมัครพรรคพวกมาก ฯลฯ แต่ไม่ว่าจะเป็นอะไร มีความสัมพันธ์กับเราหรือไม่ ขึ้นชื่อว่าพาลแล้ว ถึงแม้จะมีความรู้มีความสามารถก็ไม่ใช้ความรู้ความสามารถในทางที่ถูกที่ควร เพราะเขาแสดงต่อความดี เหมือนคนไข้แสดงต่อน้ำเย็น

ลักษณะของคนพาลมีใจขุ่นมัวอยู่เสมอ ทำให้ไม่สามารถควบคุมใจให้คิดไปในทางที่ถูกต้องได้ คนพาลจึงมีลักษณะวิปริตผิดจากคนทั้งหลาย ๓ ประการ คือ

๑. ชอบคิดชั่วเป็นปกติ ได้แก่ คิดละโมบอยากได้ในทางทุจริต คิดพยาบาทปองร้าย คิดเห็นผิดเป็นชอบ ฯลฯ
๒. ชอบพูดชั่วเป็นปกติ ได้แก่ พูดปด พูดคำหยาบ พูดส่อเสียดยุยง พูดเพ้อเจ้อ ฯลฯ
๓. ชอบทำชั่วเป็นปกติ ได้แก่ เกะกะเกเร กินเหล้าเมายา ชอบล้างผลาญชีวิตคนและสัตว์ ลักทรัพย์

ฉูดคร้อนาจาร ฯลฯ

คนพาลมักกระทำในสิ่งต่อไปนี้ คือ

๑. คนพาลชอบชักนำในทางที่ผิด

- ชัก คือชักชวน เชิญชวน ชี้ชวน หรือเสนอแนะ

- นำ คือการทำให้เห็นเป็นตัวอย่าง เช่น ชักชวนหนีโรงเรียน ชักชวนไปลักขโมย ชักชวน

ให้เสพยาบ้า เสพยาเสพติด ชักนำไปเป็นอันธพาล ฯลฯ การชักนำนี้อาจทำด้วยความหวังดีก็ได้ แต่วามันผิด เช่น ได้เงินมาก็ชักชวนเพื่อนไปเลี้ยงเหล่า เที้ยวกกลางคืน อย่างนี้ก็จัดว่าเป็นพาล

ผู้ที่ยังเยาว์วัย อ่อนความคิด อ่อนสติ มักถูกชักนำได้โดยง่าย ฉะนั้นผู้ใหญ่ในบ้าน จึงควรระมัดระวัง การกระทำและคำพูด ทั้งของตนเองและผู้ที่มาติดต่อคบหา เพราะเด็กมักจะจำและทำตามอย่างด้วยความไม่รู้ แม้ผู้ใหญ่ทำสิ่งไม่ดี เด็กก็มักเข้าใจผิดคิดว่าเป็นสิ่งที่ดีควรกระทำ

๒. คนพาลชอบทำในสิ่งที่ไม่ใช่ฐานะ เกะกะเกราะ หน้าที่การงานของตน ไม่พยายามจัดการให้เรียบร้อย แต่ชอบไปก้าวก่ายหน้าที่การงานของผู้อื่น เช่น จับผิดผู้ร่วมงาน เขียนบัตรสนเท่ห์ กลั่นแกล้ง รังแก ทำความรบกวน ให้เดือดร้อน ฯลฯ

๓. คนพาลชอบแต่สิ่งผิด ๆ ชอบถือเอาสิ่งที่ชั่วว่าเป็นสิ่งที่ดี เช่น ชอบเล่นไพ่ ชอบสูบบุหรี่ ชอบหนีโรงเรียน ชอบเถียงพ่อแม่ ฯลฯ เห็นคนทำถูกเป็นคนโง่ เห็นคนกลัวผิดเป็นคนขี้ขลาด

๔. คนพาลแม่พูดดี ๆ ก็โกรธ เช่น เตือนให้ดูหนังสือตอนใกล้สอบก็โกรธ เตือนให้ตื่นเช้าก็โกรธ แคมองหน้าบางครั้งก็ยิ่งโกรธ ฯลฯ

๕. คนพาลไม่ยอมรับรู้ระเบียบวินัย เช่น ไม่ชอบข้ามถนนตรงทางม้าลาย ทิ้งขยะบนพื้นถนน ไปโรงเรียนสาย ไปทำงานสาย ฯลฯ

พระเทวทัตอยากเป็นใหญ่ อยากให้ญาติโยมนับถือเหมือนนับถือพระอัครสาวกและพระผู้ใหญ่อื่น ๆ จึงไปคบหากับเจ้าชายอชาตศัตรู และทำการล้างสมองเจ้าชาย ให้ยึดราชบัลลังก์พระราชบิดา (พระเจ้าพิมพิสาร) อชาตศัตรูจับพระราชบิดาขังคุกจนสิ้นพระชนม์ เทวทัตเองหวังจะเป็นใหญ่ หาวิธีกำจัด พระพุทธรูปต่าง ๆ นานา แต่ก็ล้มเหลว ในที่สุดจึงถูกแผ่นดินสูบ อชาตศัตรูหลังจากได้บัลลังก์แล้วก็บรรทม ไม่หลับ สำนึกได้ว่าตนได้ก่ออนันตริยกรรมยากที่จะแก้ไขเสียแล้ว จึงไปกราบขอขมาพระพุทธรูป ฟังพระธรรม เทศนา ถวายตนเป็นสาวกนับถือพระรัตนตรัยตลอดชีวิต อชาตศัตรูฟังธรรมจากพระพุทธรูป แทนที่จะบรรลุมรรคผล แต่เพราะได้ "ชุดรากถอนโคนตนเอง" แล้ว จึงได้อย่างมากเพียงศรัทธามั่นคงในพระรัตนตรัย พระพุทธรูปตรัสว่า นี่เพราะผลแห่งการคบคนพาลสันดานชั่วอย่างเช่นเทวทัต อชาตศัตรูจึงถลาลงลึก ดินที่พระพุทธรูปมาอุทิศช่วยไว้ได้ จึงพอทุเลาเบาบางลงได้บ้าง

พระพุทธรูปจะตรัสเตือนไว้ว่า "ไม่พึงคบคนเลว ไม่พึงคบคนต่ำช้า พึงคบคนดี พึงคบคนที่ดีที่สุด"

เอกสารอ้างอิง :

มงคลชีวิต พันเอก ปิ่น มุทุกันต์

นิทานมงคลธรรม ศาสตราจารย์เสฐียรพงษ์ วรรณปก

มงคลชีวิตฉบับทางก้าวหน้า พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ

จัดทำโดย : กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
คณอก.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังพลของ ทอ.มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ